

V Praze dne: 08. 10. 2021

Číslo jednací: 082722/2021/KUSK

Dle rozdělovníku

SZ_082722/2021/KUSK

Vyřizuje: Ing. Nad'a Michaela Rašáková, I. 842

Značka: OŽP-Ra

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Krajský úřad Středočeského kraje (dále jen „*krajský úřad*“), jako příslušný orgán ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „*ZPF*“) podle ustanovení § 17a písm. e) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o ochraně ZPF*“) a podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti

_____ která je zastoupena na základě plné moci _____ (dále jen „*žadatel*“), tímto závazným stanoviskem podle ustanovení § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), a podle ustanovení § 9 odst. 8 zákona o ochraně ZPF

u d ě l u j e n e s o u h l a s

k dočasnému odnětí zemědělské půdy ze ZPF za účelem dobývání ložiska šterkopísku na nevyhrazeném ložisku Dušníky nad Vltavou _____ „**Pískovna Dušníky 1**“ na pozemcích parc. č. _____ v k.ú. Dušníky nad Vltavou [787442] dle níže uvedené tabulky:

Parcelní číslo	Výměra pozemku	Druh pozemku	BPEJ	Třída ochrany	Výměra odnětí ze ZPF	Vlastník pozemku
_____	_____	orná půda	1.56.00	I.	0,4656 ha	_____
			1.05.01	II.	1,5053 ha	
		orná půda	1.56.00	I.	0,6210 ha	
			1.05.01	II.	0,0804 ha	
orná půda	1.56.00	I.	1,2996 ha			
	1.05.01	II.	0,0001 ha			
orná půda	1.05.01	II.	3,2707 ha			

	chmelnice	1.56.00	I.	0,4400 ha	
	chmelnice	1.56.00	I.	2,2271 ha	
	chmelnice	1.56.00	I.	0,0841 ha	

Celková výměra zemědělské půdy k dočasnému odnětí ze ZPF činí **9,9939 ha**.

Odůvodnění

Žádost o souhlas k dočasnému odnětí zemědělské půdy ze ZPF za účelem dobývání ložiska štěrkopísku na nevyhrazeném ložisku Dušníky nad Vltavou [787442] o celkové výměře 9,9939 ha byla podaná žadatelem Městskému úřadu Kralupy nad Vltavou, Odboru životního prostředí a byla krajskému úřadu postoupena pod č. j. MUKV 35676/2021 OŽP ze dne 28. 06. 2021. Vzhledem k velkému množství pozemků, které jsou předmětem navrhovaného odnětí a množství podkladů, které byly přílohou žádosti, krajský úřad dospěl k závěru, že se jedná o složitý případ, jehož okolnosti je nutné prověřit. Proto v souladu s ustanovením § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*stavební zákon*“) a s ustanovením § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu vydal usnesení o prodloužení lhůty pod č.j. 084153/2021/KUSK ze dne 02. 07. 2021 k vydání závazného stanoviska, a to na 60 dnů. Usnesení bylo poznamenáno do spisu a sdělení o prodloužení lhůty pod č.j. 084170/2021/KUSK ze dne 02. 07. 2021 k vydání závazného stanoviska bylo doručeno dne 02. 07. 2021 žadateli a příslušnému stavebnímu úřadu.

Krajský úřad vyzval žadatele dne 13. 08. 2021 pod č.j.101799/2021/KUSK k doplnění podkladů žádosti o souhlas k odnětí půdy ze ZPF. Žadatel dne 08. 09. 2021 svou žádost o souhlas k odnětí půdy ze ZPF doplnil o zdůvodnění, proč je navrhované řešení z hlediska ochrany ZPF, životního prostředí a ostatních zákonem chráněných veřejných zájmů nejvýhodnější.

Stejný záměr byl posuzován Ministerstvem životního prostředí (dále jen „*MŽP*“), které vyslovilo právní názor v nesouhlasném závazném stanovisku pod č.j. MZP/2020/500/162 ze dne 21. 10. 2020, s kterým se krajský úřad ztotožňuje. Z tohoto důvodu lze považovat podanou žádost za překážku řízení dle ustanovení § 48 odst.2 správního řádu a podanou žádost za již posouzenou negativně MŽP. Předmětem žádosti je obdobná plocha s obdobným účelem odnětí, které MŽP posuzovalo.

Žadatel v doplnění uvádí, že dle územního rozhodnutí je plánovaná výměra 10,0512 ha a plocha plánovaného dočasného záboru jen 9,9939 ha. Při projekční činnosti byla dle žadatele co nejvíce respektována snaha zabrat jen nutnou plochu ze ZPF k těžbě a aktivitám související s těžbou. Proto nejsou odnímány celé pozemky, ale jen části pozemků. Z celkové odňaté plochy se výměra 5,1374 ha nachází v I. třídě ochrany evidované v BPEJ 1.56.00 a výměra 4,8565 ha se nachází v II. třídě ochrany evidované BPEJ 1.05.01. Jde jen o dočasné odnětí, kdy dle žadatele po zemědělské rekultivaci bude

zemědělská půda (skrývka kulturních vrstev půdy) navrácena na pozemky podle jednotlivých bonit. Skrývka kulturních vrstev půdy bude dočasně deponovaná a znovu navrácena v odpovídající původní mocnosti. Poté by měl následovat 5letý osevní postup. Dle žadatele nedojde k znehodnocení půdy na předmětných pozemcích, ale jen k dočasnému omezení možnosti zemědělsky využívat těžené partie pískovny Dušníky 1. *„Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, životního prostředí a ostatních zákonem chráněných veřejných zájmů je právě toto řešení nejvýhodnější. V dalších partiích ložiska mimo ochranné pásmo VRT se nepřepokládá dočasný zábor, ale po vytěžení by zůstala na převážné části dotčených pozemcích vodní plocha, což předpokládá trvalé odnětí půdy ze ZPF. Z hlediska ochrany ZPF je tedy jednoznačně výhodnější dočasné omezení zemědělského hospodaření v partiích „Pískovna Dušníky 1“ před trvalým znemožněním zemědělského hospodaření v dalších partiích ložiska, kde by vznikla vodní plocha.“*

Dále v dokumentaci „Vyhodnocení důsledků při těžbě na zemědělský půdní fond“ žadatel uvádí, že dotčené pozemky se nachází v ochranném pásmu vysokorychlostní trať (dále jen „VRT“), tudíž není možné na dotčených pozemcích ponechat dříve navrhovanou vodní plochu. Orgán ochrany ZPF sděluje, že dočasné vynětí nevyšlo od žadatele jako opatření ochrany ZPF, ale souvislostí s budoucím záměrem VRT.

Pro výše zmíněný záměr „Těžba štěrkopísku na nevýhradním ložisku Dušníky nad Vltavou“ krajský úřad vydal souhlasné stanovisko pod č.j. 115889/2013/KUSK ze dne 21. 01. 2014 k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Současný záměr „Pískovna Dušníky 1“ lze chápat jako I. etapu těžby nevýhradního ložiska štěrkopísku Dušníky nad Vltavou (dále jen „nevýhradní ložisko štěrkopísku“), které zasahuje na území obce Všestudy [535311].

Krajský úřad uvedl v posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „závazné stanovisko“) pro výše zmíněný záměr, že těžba nevýhradního ložiska štěrkopísku je projektována do tří těžebních oblastí, maximální plocha těžebních oblastí čítá až 284,90 ha. Dále krajský úřad uvedl ve svém závazném stanovisku, že „Rozsah vlivů spojených s vlastní těžbou je dán prostorem těžby a nejbližšího okolí (desítky, stovky metrů). Toto území přesahují vlivy spojené s přepravou suroviny. Jako významně nepříznivý vliv byl vyhodnocen vliv na zábor zemědělského půdního fondu.“

Těžební oblasti nevýhradního ložiska štěrkopísku zasahují do zemědělských půd zařazených dle BPEJ I., II., IV. a V. třídy ochrany. Žadatel na základě žádosti požádal o ověření souladu, že obsah závazného stanoviska vydaného Krajským úřadem je v souladu s požadavky právních předpisů, které zpracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011. Krajský úřad vydal dne 18. 09. 2015 pod č.j. 119736/2015/KUSK souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu.

Dle předložené projektové dokumentace (dále jen „dokumentace“) záměr představuje nové nároky na zemědělské půdy v zemědělském půdním fondu, které jsou dle vyhlášky č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany zařazené do I. a II. třídy ochrany. V dokumentaci žadatel zmiňuje Metodický pokyn ze dne 01. 10. 1996 č.j.: OOLP/1067/96 a cituje popis k třídám ochrany zemědělské půdy:

„do I. třídy zemědělské půdy zařazeny bonitně nejcenější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně v plochách rovinných nebo jen mírně sklonitých, které je možno odejmout ze zemědělského půdního fondu pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.

do II. třídy ochrany jsou situovány zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně zemědělského půdního fondu jde o

půdy vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmíněně zastavitelné.“ K tomu krajský úřad dodává, že metodický pokyn, je třeba užívat jen jako podpůrný argument, který s výše zmíněným záměrem nesouvisí. V dokumentaci se měl žadatel vypořádat se zákonným ustanovením, a to **ustanovením § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF**, *„zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.“*

Krajský úřad zastává názor, že nelze souhlasit se záměrem, který zasahuje na kvalitní zemědělské půdy, jestliže je možné řešení, které je z úhlu ochrany ZPF hospodárnější k životnímu prostředí. V budoucnu nelze vyloučit následnou těžbu i na předmětných pozemcích. Dle současného stavu krajský úřad neshledal, že by pro výše zmíněný záměr existoval veřejný zájem, který by výrazně převažoval nad ochranou ZPF.

Záměr je v souladu s platnou územně plánovací dokumentací obce Všestudy (dále jen „ÚPD“). Záměrem dotčené pozemky jsou vymezené v ÚPD s funkčním využitím jako plochy těžby štěrkopísku. Krajský úřad upozorňuje, že ustanovení § 9 odst. 5 zákona o ochraně ZPF se ve výše zmíněném záměru neuplatní. Nevýhradní ložisko štěrkopísku Dušníky nad Vltavou nelze považovat za zastavitelnou plochu.

Ze zákona o ochraně ZPF lze odvozovat vymezení veřejného zájmu. Dle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o ochraně ZPF platí, že *„Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.“* Dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o ochraně ZPF dále platí, že *„Pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, nezastavěné a nedostatečně využitě pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků staveb mimo tato území, stavební proluky a plochy získané zbořením přežilých budov a zařízení“*

Vzhledem k záměru musí jít o výrazně převažující veřejný zájem nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu, z toho důvodu se na realizaci záměru klade velký nárok. Z toho vyplývá, že kvalitní zemědělskou půdu v takových případech lze odejmout pouze ve výjimečných případech.

K projednávaném záměru, lze konstatovat, že se nejedná o nerost, který by měl z hlediska využití být považován za nenahraditelný a významně nezastupitelný. Naopak je tato surovina na trhu brána jako běžně dostupná surovina, která může být získávána z jiných ložisek aktuálně těžených nebo jiných ložisek, u nichž by byla těžba započata v budoucnu a byla by na zemědělských půdách horší kvality.

Převaha veřejného zájmu v dokumentaci a v doplnění dokumentace nebyla prokázána. Orgán ochrany ZPF projednávaný záměr posoudil a přihlédl k charakteru dotčeného zemědělského půdního fondu. Zemědělský půdní fond je zákonem chráněný veřejný zájem pod zvláštní ochranou. Krajský úřad nesouhlasí se záměrem těžby na nevýhradním ložisku štěrkopísku, neboť je v rozporu s ustanovením § 1 odst. 1 a § 4 zákona o ochraně ZPF. Jednalo by se o využívání zemědělského půdního fondu s neprokázaným výrazně převažujícím jiným veřejným zájmem, než je ochrana ZPF.

Poučení

Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Obsah tohoto závazného stanoviska je podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o ochraně ZPF a ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu závazný pro výrokovou část rozhodnutí, která budou ve věci vydána podle zvláštních předpisů (stavební zákon). Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Jeho obsah lze napadnout v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí ve věci samé.

Ing. Simona Jandurová
vedoucí odboru
životního prostředí a zemědělství
v.z. Ing. Tomáš Macháček, MPA
vedoucí oddělení zemědělství a lesnictví

Rozdělovník:

-
- Městský úřad Kralupy nad Vltavou, Odbor životního prostředí, Palackého náměstí 1, 278 01 Kralupy nad Vltavou + spis
- Městský úřad Veltrusy, Stavební úřad, Palackého 9, 277 46 Veltrusy, IDDS: yn2bwmm

Dokument je podepsán elektronickým podpisem	
Podpisující:	Ing. Tomáš Macháček
Organizace, OJ:	1207
Sériové č. cert.:	22485589
Vydavatel cert.:	PostSignum Qualified CA 4
Datum a čas:	08.10.2021 10:58:31
Důvod:	
Místo:	